

ISSN 2414-0562 (Print)

ISSN 2617-2224 (Online)

DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-1\(21\)](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-1(21))

NGO "UKRAINIAN ASSEMBLY
OF DOCTORS OF SCIENCE
IN PUBLIC ADMINISTRATION"

INTERREGIONAL ACADEMY
OF PERSONNEL MANAGEMENT

PUBLIC MANAGEMENT ПУБЛІЧНЕ УРЯДУВАННЯ

№ 1 (21) — January 2020

*Collection is trained in scientific partnership
with the Ukrainian Technological Academy*

Українська
Технологічна Академія

IIAS
International Institute
of Administrative Sciences

Kyiv
2020

Редакція

Головний редактор
Романенко Євген Олександрович,
доктор наук з державного управління,
професор, академік Української Технологічної
Академії, Міжнародної Кадрової Академії
та Академії наук публічного управління,
заслужений юрист України
Заступник головного редактора
Жукова Ірина Віталіївна,
кандидат наук з державного управління, доцент

Публічне урядування
Свідоцтво KB 21596-11496 P

Видається з листопада 2015 року
Періодичність: 1 раз на квартал + 1 на рік
Друкується за рішенням Вченої ради
Міжрегіональної Академії управління персоналом
(Протокол № 5 від 29.05.2019)

Видання є таким, що реферується в міжнародних
та вітчизняних наукометричних базах:
Index Copernicus, РИНЦ, ResearchBib, CiteFactor,
Turkish Education Index, Eurasian Scientific Journal
Index, Polish Scholarly Bibliography, Electronic
Journals Library, КиберЛенинка, Scientific Indexing
Services, Cosmos Impact Factor, Google Scholar,
“Україніка наукова”, “Джерело”.

Збірник “Публічне урядування” внесено
до Списку друкованих періодичних видань,
що включаються до Переліку наукових фахових
видань України, яким присвоєно категорію “Б”.
(Наказ Міністерства освіти і науки
України від 07.11.2018 № 1218)

Відповідальність за зміст, достовірність фактів,
цитат, цифр несуть автори матеріалів. Редакція
залишає за собою право на незначне редагування
і скорочення (зі збереженням авторського стилю та
головних висновків). Редакція не завжди поділяє
думки авторів та не несе відповідальність за надану
ними інформацію. Матеріали подано
в авторській редакції.

Передрук – тільки з дозволу редакції.

Адреса редакційної колегії: Андріївський узвіз,
буд. 11, оф. 68, м. Київ, Україна, 04070
E-mail: Assembly2015@ukr.net
www.vadnd.org.ua

Адреса видавництва:
ПрАТ “ВНЗ “МАУП”
вул. Фрометівська, 2,
Київ, Україна, 03039

Українська
Технологічна Академія

IIAS
International Institute
of Administrative Sciences

THE NETWORK OF INSTITUTES AND
SCHOOLS OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE

Editorial

Editorial in Chief
Yevgen Oleksandrovych Romanenko,
Doctor of sciences in Public Administration, Professor,
Academician of the Ukrainian Technological Academy,
International Personnel Academy and Academy
of Sciences of Public Administration, Honored Lawyer
of Ukraine
Deputy Editor
Iryna Vitaliivna Zhukova,
PhD in Public Administration, assistant professor

Public management
Certificate KB 21596-11496 P

Published from november 2015
Pereodisity: 4 times on a year + one
Published by the decision of Academic council of
Interregional Academy of Personnel Management
(Protocol № 5 from May 29, 2019)

Collection is included to the international and
domestic scientometrics databases Index Copernicus
International, ResearchBib, CiteFactor, Turkish Edu-
cation Index, Eurasian Scientific Journal Index, Polish
Scholarly Bibliography, Electronic Journals Library,
РИНЦ, КиберЛенинка, Scientific Indexing Services,
Google Scholar, Cosmos Impact Factor, “Україніка
наукова”, “Джерело”.

The collection “Public management”
is included in the List of printed periodicals, which are
included in the List of scientific professional editions
of Ukraine, which have been assigned the category “B”.
(Ministry of Education and Science
of Ukraine dated November 7, 2018, № 1218)

The authors are responsible for the content,
accuracy of the facts, quotes, numbers. The editors
reserves the right for a little change and reduction
(with preservation of the author's style and main
conclusions). Editors can not share the world
views of the authors and are not responsible for the
information provided. Materials filed
in the author's edition.

Reprinting – with the editorial's permission strictly.

Address of the editorial board: 11, Andriyivskyy
Descent, office 68, Kyiv, Ukraine, 04070
E-mail: Assembly2015@ukr.net
www.vadnd.org.ua

Address of the editorial:
Private Joint-Stock Company Interregional
Academy of Personnel Management
Str. Frometivska, 2, Kyiv, Ukraine, 03039

Головний редактор — Романенко Євген Олександрович, Проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, доктор наук з державного управління, професор, академік Української Технологічної Академії, Міжнародної Кадрової Академії та Академії наук публічного управління, заслужений юрист України.

Заступник головного редактора — Жукова Ірина Віталіївна, кандидат наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом Міжрегіональної Академії управління персоналом.

Редакційна колегія

1. Акімова Людмила Миколаївна — доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри фінансів та економіки природокористування Національного університету водного господарства та природокористування.

2. Андрущенко Тетяна Вікторівна — доктор політичних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України.

3. Афонін Едуард Андрійович — доктор соціологічних наук, професор, академік Української технологічної академії, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри публічної політики та політичної аналітики Національної академії державного управління при Президентіві України.

4. Балашов Анатолій Миколайович — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, президент Всеукраїнської академії наук публічного управління.

5. Бова Тетяна В'ячеславівна — доктор наук з державного управління, доцент, Херсонський національний технічний університет, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

6. Бодров Володимир Григорович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління національним господарством та економічної політики Національної академії державного управління при Президентіві України.

7. Бульба Володимир Григорович — доктор наук з державного управління, професор, декан факультету підготовки магістрів державного управління Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

8. Бутирська Тетяна Олександрівна — доктор наук з державного управління, доцент,

професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

9. Валевський Олексій Леонідович — доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень.

10. Ващенко Костянтин Олександрович — доктор політичних наук, Голова Національного агентства України з питань державної служби, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, заслужений економіст України.

11. Вендт Ян Анджей — доктор хабілітований наук про Землю у сфері географії, професор, заступник директора з питань науки та розвитку Інституту океанографії та географії Гданського університету (Польща).

12. Гаєвська Лариса Анатоліївна — доктор наук з державного управління, доцент, заступник начальника управління з навчальної роботи — начальник відділу менеджменту знань Національної академії державного управління при Президентіві України, професор кафедри управління освітою.

13. Гвожджевiч Сильвія — кандидат наук, кафедра адміністрації та національної безпеки Державної професійної вищої школи ім. Якуба з Парадижа в Гожуві-Великопольському (Гожув-Великопольський, Польща).

14. Гечбайя Бадри Нодарович — доктор економічних наук, асоційований професор, Батумський державний університет ім. Шота Руставелі, факультет економіки і бізнесу. Керуючий департаментом управління бізнесом (Грузія).

15. Гурковський Володимир Ігорович — доктор наук з державного управління, перший заступник директора ВГО "Центр дослідження проблем публічного управління".

16. Дацiй Надія Василівна — доктор наук з державного управління, доцент, завідувач

кафедри менеджменту і маркетингу Київського національного лінгвістичного університету.

17. Девадзе Анзор Хемидович — кандидат економічних наук, доктор економіки, професор, Батумський державний університет ім. Шота Руставелі, факультет туризму (Грузія).

18. Денисюк Світлана Георгіївна — доктор політичних наук, професор кафедри суспільно-політичних наук Вінницького національного технічного університету.

19. Довгань Валерій Іванович — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування Хмельницького університету управління та права.

20. Драган Іван Олександрович — доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, професор кафедри економічної безпеки, публічного управління та адміністрування Житомирського державного технологічного університету.

21. Драгомирецька Наталія Михайлівна — доктор наук з державного управління, професор кафедри філософських та соціально-політичних наук Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

22. Жулева Гергана — Доктор PhD, виконавчий директор болгарської урядової “Програми доступу до інформації” (Болгарія).

23. Іваницька Ольга Михайлівна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри теорії та практики управління Національного технічного університету України “Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського”.

24. Ірвін Студін — Доктор PhD, професор Школи державної політики та управління Університету Торонто, Президент Інституту питань XXI століття, головний редактор і видавець журналу Global Brief (Канада).

25. Кайдашев Роман Петрович — доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

26. Карташов Євген Григорович — доктор наук з державного управління, завідувач кафедри управління проектами та загально-

фахових дисциплін, Інститут менеджменту та психології Національної академії педагогічних наук України.

27. Кіслов Денис Васильович — доктор наук з державного управління, доцент, член-кореспондент Української Академії Наук, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

28. Козаков Володимир Миколайович — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державної політики та суспільного розвитку Національної академії державного управління при Президентові України.

29. Корнієвський Олександр Анатолійович — доктор політичних наук, професор, головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень.

30. Кринична Ірина Петрівна — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

31. Крюков Олексій Ігорович — доктор наук з державного управління, професор кафедри політології та філософії Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

32. Литвин Юрій Олексійович — доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державного управління та місцевого самоврядування Академії муніципального управління.

33. Лопушинський Іван Петрович — доктор наук з державного управління, професор, Херсонський національний технічний університет, завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

34. Мамічев Олексій Юрійович — доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та історії російського та зарубіжного права Владивостоцького державного університету економіки і сервісу (Росія).

35. Миколайчук Микола Миколайович — доктор наук з державного управління, професор, Одеський регіональний інститут державного управління Національної акаде-

мії державного управління при Президентові України, професор кафедри економічної та фінансової політики.

36. Мікеладзе Едуард Важаєвич — кандидат економічних наук, професор, Хічарський навчальний університет ім. святої Тбел Абусерідзе, факультет економіки та бізнесу (Грузія).

37. Мішель Маффесолі — професор університету ім. Рене Декарта/Сорбонна — Париж V (Париж, Французька республіка).

38. Молодцов Олександр Володимирович — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління та місцевого самоврядування Івано-Франківського національного технічного університету нафти та газу.

39. Могренко Тимофій Валентинович — професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, доктор філософських наук, професор, Академік Національної академії педагогічних наук України.

40. Наумкіна Світлана Михайлівна — доктор політичних наук, професор Державного закладу “Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського” (м. Одеса).

41. Непомнящий Олександр Михайлович — доктор наук з державного управління, професор, академік Академії будівництва України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, заслужений будівельник України.

42. Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

43. Новаченко Тетяна Васиївна — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри парламентаризму та політичного менеджменту Національної академії державного управління при Президентові України.

44. Олуйко Віталій Миколайович — доктор наук з державного управління, професор, голова Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

45. Пархоменко-Куцевіл Оксана Ігорівна — доктор наук з державного управління, завідувач кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

46. Пивоваров Костянтин Володимирович — доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

47. Пірен Марія Іванівна — доктор соціологічних наук, професор, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, завідувач кафедри.

48. Плющ Руслан Миколайович — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету.

49. Половцев Олег Валентинович — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету.

50. Радченко Олександр Віталійович — доктор наук з державного управління, професор, професор Університету Яна Длугоша в Ченстохові (Польща).

51. Ромат Євгеній Вікторович — доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри маркетингу та реклами Київського національного торговельно-економічного університету.

52. Руденко Ольга Мстиславівна — доктор наук з державного управління, доцент, директор Науково-дослідного інституту публічного адміністрування та менеджменту Чернігівського національного технологічного університету.

53. Ручка Анатолій Олександрович — доктор соціологічних наук, професор, Інститут соціології НАН України, головний науковий співробітник.

54. Саханенко Сергій Єгорович — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України.

55. Сіцинська Майя Володимирівна — доктор наук з державного управління, професор кафедри філософії та політології На-

ціонального університету державної податкової служби України.

56. Слінько Олександр Анатолійович — доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології та політичного управління Воронежської філії Російської академії народного господарства та державної служби при Президентові Російської Федерації (Росія).

57. Соболева Наталя Іванівна — доктор соціологічних наук, старший науковий співробітник, Інститут соціології НАН України, провідний науковий співробітник.

58. Сурай Інна Геннадіївна — доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та публічної служби Національної академії державного управління при Президентові України.

59. Суший Олена Володимирівна — доктор наук з державного управління, доцент, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, завідувач лабораторії.

60. Тадеуш Троціковскі — доктор наук про управління, професор, член-кореспондент Регіональної Академії Менеджменту, Голова Правління Регіонального Центру Європейської Інтеграції (Польща).

61. Усаченко Лариса Михайлівна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, Заслужений діяч науки і техніки України.

62. Халецька Аліна Анатоліївна — доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту орга-

нізацій та зовнішньоекономічної діяльності Волинського інституту економіки та менеджменту.

63. Філіпенко Тетяна В'ячеславівна — доктор наук з державного управління, професор Міжрегіональної Академії управління персоналом.

64. Жукова Ірина Віталіївна — кандидат наук з державного управління, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом.

65. Червякова Ольга Володимирівна — доктор наук з державного управління.

66. Чернишов Юрій Георгійович — доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри Алтайського державного університету, директор Алтайської школи політичних досліджень (Росія).

67. Шайгородський Юрій Жанович — доктор політичних наук, доцент, головний науковий співробітник Інституту політичних і етнопольових досліджень ім. І. Ф. Кураца НАН України.

68. Шпак Юрій Валерійович — доктор наук з державного управління, професор кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

69. Якимчук Аліна Юріївна — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування.

70. Яутріте Брієде — доктор юридичних наук, професор, Латвійський університет, юридичний факультет (Латвія).

Editor in Chief — Yevhen Oleksandrovych Romanenko, Vice-Rector of Interregional Academy of Personnel Management, Doctor of sciences in Public Administration, Professor, Academician of the Ukrainian Technological Academy, International Personnel Academy and Academy of Sciences of Public Administration, Honored Lawyer of Ukraine.

Deputy Editor — Iryna Vitaliivna Zhukova, PhD in Public Administration, assistant professor.

Editorial board

1. Lyudmila Nikolayevna Akimova — Doctor of Science in Public Administration, Ph.D. in Economics, Associate Professor, Honored Worker of Education of Ukraine, Professor of Finance and Economics of Nature Management Department, National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine.

2. Tetiana Viktorivna Andrushchenko — Doctor of Political Science, Professor, leading researcher of the Institute of Higher Education of National Academy of Educational Sciences of Ukraine.

3. Eduard Andriyovych Afonin — Doctor of sociological science, Professor, Professor of the Department of Political Analysis and Forecasting of the National Academy for Public Administration under the President of Ukraine.

4. Anatolii Mykolaiovych Balashov — Doctor of science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management, President of the Ukrainian Academy of Science of Public Administration.

5. Tetiana Viacheslavivna Bova — Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self-Government of the Kherson National Technical University.

6. Volodymyr Hryhorovych Bodrov — Doctor of economic science, Professor, Head of the Dept. of administration of National Economy and Economic Policy of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

7. Volodymyr Hryhorovych Bulba — Doctor of Science in Public Administration, Professor, Dean of the Faculty of Masters Preparation of Public Administration of the Kharkov Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

8. Tetiana Oleksandrivna Butyrskya — Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self-government of

the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas.

9. Oleksii Leonidovych Valevskiy — Doctor of science in Public Administration, Senior Researcher, Senior Research of the National Institute for Strategic Studies.

10. Kostiantyn Oleksandrovych Vashchenko — Doctor of Political Sciences, Head of the National Agency of Ukraine on Civil Service, member-correspondent of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Honored Economist of Ukraine.

11. Andrzej Jan Wendt — Habilitovany doctor of Earth Sciences in the field of geography, professor, Deputy Director from questions of Science and Development of Institute of the Oceanography and Geography of the Gdansk University (Poland).

12. Larysa Anatoliivna Haievskya — Doctor of science in Public Administration, Associate Professor, chief of Management from Educational Work is a Chief of Department of Management of Knowledge of the National Academy of State Administration at President of Ukraine, Professor of Department of Management Education.

13. Sylvia Hvozhdzhyevich — Candidate of Science, Dept. of Administration and the National Security of State Higher Professional School. named Jakub from Paradyzhu in Lublin-Velykopolckomu (Gorzow Wielkopolski, Poland).

14. Badry Nodarovych Hechbayya — Doctor of Economics, Professor Asotsirovanyy, Batumi State University of Shota Rustaveli. Faculty of Economics and Business. Managing of the Dept. of business management (Georgia).

15. Volodymyr Ihorovych Hurkovskiy — Doctor of science in Public Administration, First Deputy Director of the NGO “Center of studies of problems of public administration”.

16. Dadiy Nadezhda Vasilivna — Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor, Head of the Department of Management and Marketing of the Kyiv National Linguistic University.

17. Anzor Hemydovych Devadze — Candidate of economic science, Doctor of Economics, professor, Sh. Rustaveli Batumi State University, Dept. of Tourism (Georgia).

18. Svitlana Heorhiivna Denysiuk — Doctor of Political Science, Professor of the Dept. Sociopolitical Sciences of the Vinnitsa National Technical University.

19. Valerii Ivanovych Dovhan — Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self — government of Khmelnytsky University of Management and Law.

20. Dragan Ivan Alexandrovich — Doctor of Science in Public Administration, Senior Researcher, Professor of the Department of Economic Security, Public Administration and Administration of Zhytomyr State Technological University.

21. Nataliia Mykhailivna Drahomiretska — Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Philosophy and Social and Political Sciences of the Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

22. Gargana Zhuleva — Doctor PhD, Executive Director of the Bulgarian government's "Program of access to information" (Bulgaria).

23. Ivanitskaya Olga Mikhailovna — Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department of Theory and Practice of Management of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute named after M. Sc. Igor Sikorsky".

24. Irvin Studin — PhD, Professor in the School of Public Policy and Governance of the University of Toronto, President of the Institute for XXI Century Questions, and also Editor-in-Chief and Publisher of Global Brief magazine (Canada).

25. Roman Petrovych Kaidashev — Doctor of juridical science, Associate professor, Professor of the Department of public administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

26. Evgeny Grigoryevich Kartashov — Doctor of science in Public Administration, Head of the Department of Project Management and General Professional Disciplines, Institute of Management and Psychology of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine.

27. Kislov Denis Vasilievich — Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor, Corresponding Member of the Ukrainian Academy of Sciences, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

28. Volodymyr Mykolaiovych Kozakov — Doctor of science in Public Administration, Professor of public policy and social development of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

29. Oleksandr Anatoliiovych Kornievskyy — Doctor of Political Science, Associate professor, Chief Scientist of the National Institute for Strategic Studies (NISS).

30. Iryna Petrivna Krynychna — Doctor of science in Public Administration, Associate Professor, Professor Department of Public Administration and Local Self-Government of the Dnepropetrovsk Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

31. Oleksii Igorevych Kryukov — Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Political Science and Philosophy of the Kharkiv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

32. Yurii Oleksiyovych Lytvyn — Doctor of science in Public Administration, Professor, Head of the Dept. of Public Administration and Local government of the Academy of Municipal Management.

33. Ivan Petrovych Lopushynskyy — Doctor of science in Public Administration, Professor, Head of the Dept. of public administration and local government of the Kherson National Technical University.

34. Oleksii Yuriyovych Mamichev — Doctor of Political Science, Associate professor, Head of the Department of Theory and history of Russian and international law of the Vladivostok State University of Economics and Service (Russia).

35. Mykola Mykolaiovych Mykolai-chuk — Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of economic and financial policy of the Odessa Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

36. Edward Vazhayevych Mikeladze — Candidate of Economic Science, Professor, Tbel

Abuseridze Hicharskiy University. Faculty of Economics and Business (Georgia).

37. Michel Maffesoli – Professor of the Paris Descartes University/Paris V (Paris, the French Republic).

38. Oleksandr Volodymyrovych Molodtsov – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self-government of the Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas.

39. Tymofiy Valentinovich Motorenko – Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management, Doctor of Philosophy, Professor, Academician of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine.

40. Svitlana Mykhailivna Naumkina – Doctor of Political Science, Professor of the South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky.

41. Oleksandr Mykhailovych Nepomniashchy – Doctor of science in Public Administration, Professor, Academician of Academy of building of Ukraine, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management, Honored Builder of Ukraine.

42. Larysa Mykolaivna Novak-Kaliaieva – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Dept. of Public Administration of the Lviv Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

43. Tetiana Vasylivna Novachenko – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Dept. of parliamentary and political management of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine.

44. Vitalii Mykolaiovych Oluiko – Doctor of science in Public Administration, Professor, Head of Khmelnytsky regional territorial office of the Antimonopoly Committee of Ukraine.

45. Oksana Ihorivna Parkhomenko-Kutsevil – Doctor of science in Public Administration, Head of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management.

46. Konstantin Vladimirovich Pivovarov – Doctor of Science in Public Administration, Professor of the Department of Public

Administration of the Interregional Academy of Human Resources Management.

47. Maria Ivanivna Piren – Doctor of Social Sciences, Professor, Head of the Dept. of the Chernivtsi National University.

48. Ruslan Mykolaiovych Pliushch – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self-government of the Kherson National Technical University.

49. Oleh Valentynovych Polovtsev – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Public Administration and Local Self-government of the Kherson National Technical University.

50. Oleksandr Vitaliiiovych Radchenko – Doctor of science in Public Administration, Professor of the University of Jan Dluosha in Czestochowa (Poland).

51. Yevhenii Viktorovych Romat – Doctor of science in Public Administration, Professor, Head of the Dept. of marketing and advertising of the Kyiv National University of Trade and Economics.

52. Olha Mstyslavivna Rudenko – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor, Director of the Research Institute of Public Administration and Management of the Chernihiv National Technological University.

53. Anatolii Oleksandrovych Ruchka – Doctor of Social Sciences, Professor, Chief researcher of the Institute of Sociology of National Academy of Science of Ukraine.

54. Serhii Yehorovych Sahanienko – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of public administration and local government of the Odessa Regional Institute of Public Administration under the President of Ukraine of the National of Public Administration under the President of Ukraine.

55. Maiia Volodymyrivna Sitsinska – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Philosophy and Political Science of the National University of the State Tax Service of Ukraine.

56. Alexander Anatoliiiovych Slinko – Doctor of Political Science, Professor, Head of the Department of political science and political administration of the Voronezh branch of the Russian Academy of National Economy and Public Service under the President of the Russian Federation (Russia).

57. Natalia Ivanivna Sobolieva – Doctor of Social Sciences, senior researcher, lead-

ing researcher of the Institute of Sociology of National Academy of Science of Ukraine.

58. Inna Hennadiivna Surai – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor of the Department of Public Administration and Public Service of the National of Public Administration under the President of Ukraine.

59. Olena Volodymyrivna Sushyi – Doctor of science in Public Administration, Associate Professor, head of the laboratory of the Institute of Social and Political Psychology of the National Academy of Political Science of Ukraine.

60. Tadeusz Trocikowski – Doctor of Management Sciences, professor, corresponding member of the Regional Academy of Management, Chairman of the Regional Centre for European Integration (Poland).

61. Larysa Mykhailivna Usachenko – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Department of Public Administration of the Interregional Academy of Personnel Management, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine.

62. Alina Anatoliivna Khaletska – Doctor of science in Public Administration, Professor, Head of the Dept. of Management of Organizations and Foreign Activity of the Volyn Institute of Economics and Management.

63. Tetiana Viacheslavivna Filipenko – Doctor of science in Public Administration,

Professor of the Interregional Academy of Personnel Management.

64. Iryna Vitaliivna Zhukova – Ph.D. in Public Administration, Associate Professor, Head of the Department of Professional Education and Management of the Educational Institution of the Interregional Academy of Personnel Management.

65. Olha Volodymyrivna Chervyakova – Doctor of science in Public Administration.

66. Yurii Heorhiiiovych Chernyshev – Doctor of Political Science, Professor, Head of the Department of Altai State University, Director of the Altai School of Political Studies (Russia).

67. Yurii Zhanovych Shaigorodskiy – Doctor of Political Science, Associate professor, Chief Research Scientist of the I. F. Kuras Institute of Political and Ethnic Studies of the NAS of Ukraine.

68. Yurii Valeriiovych Shpak – Doctor of science in Public Administration, Professor of the Dept. of Economics of the enterprise of the East European University of economics and management.

69. Alina Yuriivna Yakymchuk – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Dept. of public administration, documentation and information activities of the National University of Water Household and Environment.

70. Jautrite Briede – Doctor of Law, Professor, University of Latvia, Faculty.

CONTENT

Amosov O. Y., Gavkalova N. L., Rozumnyuk I. V. Archetypal foundations of the domestic economy transformation.....	17
Afonin E. A., Martynov A. Y. Tradition as a factor of integration and consolidation of Ukrainian society in the conditions of postmodern: archetypic approach	27
Lashkina M. H., Bielska T. V. Concepts of irrational and rational in the informational space of Ukraine: public-management aspect	42
Bobrovskiy O. I. Archetypes of management models and systems thinking as factors in the development of the traditions of democratic state-building	57
Valevskiy O. L. Archetype component in the electoral cycle of Ukraine in 2019	71
Veremchuk O. O., Veremchuk O. M. The influence of the psychotype of the rational and the irrational in lending and forming traditions in the period of postmodern : the media aspect	86
Ievdokymova V. V. The archetypes of social justice principles are exemplified by improving the targeting of social benefits.....	96
Karpa M. I. Archetypic bases of mass political consciousness: public and management aspects.....	107
Kozhemiakina O. M. Tradition and archetype: creative foundation of the postmodern interpretation.....	121
Koroliuk K. A. Conceptual schemas of modern state development (archetypal approach) convergence of tradition and innovation	132
Lozinskaya T. N. Conflict of traditionality and innovation in state creating: an archetypic approach.....	142
Makarenko A. S. Mentality issues in the transformation processes of the postmodernity society	154
Mamontova E. V. Archetypal projections of archaic spiritual practices into the symbolic landscape of post-politics	168
Marchenko L. Y. State treasury service of Ukraine as a subject in a modern – postmodern society (archetypic approach)	183
Marchuk O. O. Transformation of social responsibility of the modern state in context of security of the global world: the archetypal approach.....	193
Omelyanenko V. A. Analysis of archetypic dimension of institutional-evolutionary trajectories of system innovations.....	207
Pieliev I. Y. Interactivity of archetype types as an instrument of politicization of modern digital art	221
Plakhtiy T. O. Political parties as subjects of traditional activities in a postmodern society (archetypal approach).....	236

<i>Ponomarenko L. V.</i>	
Mentality of ukrainian society and its impact on modern processes of institutionalization (Archetypal approach)	252
<i>Samarska L. O., Sas N. M.</i>	
Formation of new identities in the personality of a young person of the postmodern age (on the example of an exchange student).....	264
<i>Semenets-Orlova I. A.</i>	
Transformation leadership and value-oriented public management: modern approaches	277
<i>Sudakov V. I.</i>	
The archetypes of culture and subculture as the determinants of social actions and social management	286
<i>Fedotova T. A.</i>	
Tradition and innovation in public administration training (archetypal approach).....	296
<i>Chernykh G. A.</i>	
Research Traditions in Cognitive Sociology and Sociolinguistics – Language and Meaning in Social Interaction	308

UDC: 379.828:004.9:32

DOI: [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-1\(21\)-221-235](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2020-1(21)-221-235)

Pielievin Ievgen Yurievich,

PhD / candidate of historical sciences, Senior Lecturer of the Political Science Department, Odessa National Polytechnic University, 65044, Odesa, Prop. Shevchenko, 1, tel.: +38 (066) 453 91 16 ori@ori.ua, e-mail of the author: quasicristal@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5464-3309

Пелєвін Євген Юрійович,

кандидат історичних наук, старший викладач кафедри політології, Одеський національний політехнічний університет, 65044, м. Одеса, пр. Шевченка, 1, тел.: +38 (066) 453 91 16, ori@ori.ua, e-mail автора: quasicristal@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5464-3309

Пелевин Евгений Юрьевич,

кандидат исторических наук, старший преподаватель кафедры политологии, Одесский национальный политехнический университет, 65044, г. Одесса, пр. Шевченко, 1, тел.: +38 (066) 453 91 16, ori@ori.ua, e-mail автора: quasicristal@gmail.com

ORCID: 0000-0001-5464-3309

INTERACTIVITY OF ARCHETYPE TYPES AS AN INSTRUMENT OF POLITICIZATION OF MODERN DIGITAL ART

Abstract. The article analyzes the phenomenon of the digital media art as a mass media communication. The interdependence of the means of artistic expression of the digital art and modern technologies of information transfer and storage is determined. This allows us to consider the phenomenon of the digital media art as an integrated part of the mass media communication system, which greatly enhances the potential of the narrative influence. The forms of interaction between the art and politics are examined on the example of reinterpreting the archetypes by the means of the artistic expression. The key role of the organization of the self-identification process for establishing the political control and the place of mass media communication in this process is emphasized. On the example of the computer

games the process of transformation of the mass media communication into a self-sufficient object of the art is studied. The computer games are classified according to the tools of the narrative influence. Using the principles of coding theory, it is determined that the virtual space of a computer game, through the interactivity of the gameplay, converts any user messages created in the framework of feedback into simulacrum, that is, renders them meaningless. This allows the computer game to be regarded as an isolated channel of communication. The presence of an isolated information channel with one-sided virtual modeling of the social reality, the prototype of which is the modern computer games, allows to revive the ancient practices of the manipulation of the archetypes, but with the capabilities of the 21st century. It is noted that the attempts to use the potential of the phenomenon of the media art as a means of mass media communication for the political purposes are situational in nature and are explained more by the recursive nature of the interconnectedness of the art and politics. At present, the political institutions do not consider the virtual reality of the computer game as an effective means of the political control, and computer game itself as a separate mass media communication.

Keywords: mass media communication, ideologeme, propaganda, archetypal images, media art, digital art, computer games, political control, synthesis of the arts.

ІНТЕРАКТИВНІСТЬ АРХЕТИПНИХ ОБРАЗІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОЛІТИЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ДИГІТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. Проаналізовано феномен дигітального медіамистецтва як засобу масової комунікації. Визначено взаємозалежність засобів художнього вираження дигітального мистецтва і сучасних технологій передачі і зберігання інформації. Це дає змогу розглядати феномен дигітального медіамистецтва як інтегровану частину системи засобів масової комунікації, що значно посилює потенціал нарративного впливу. Розглядаються форми взаємодії мистецтва і політики на прикладі переосмислення архетипів за допомогою засобів художнього вираження. Підкреслюється ключова роль організації процесу самоідентифікації для встановлення політичного контролю і місце засобів масової комунікації в цьому процесі. На прикладі комп'ютерних ігор вивчається процес трансформації засобів масової комунікації в самодостатній об'єкт мистецтва. Проведено класифікацію комп'ютерних ігор залежно від інструментів нарративного впливу. За допомогою принципів теорії кодування визначається, що віртуальний простір комп'ютерної гри за допомогою інтерактивності ігрового процесу перетворює будь-які повідомлення користувача, створені в рамках зворотного зв'язку, в симулякри, тобто робить їх беззмистовними. Це дає змогу розглядати комп'ютерну гру як ізольований канал комунікації. Наявність ізольованого інформаційного каналу з одностороннім віртуальним моделюванням соціальної реальності, прообразом якого є сучасні комп'ютерні ігри, дають змогу відродити давні практики маніпуляції архетипами, але з можливостями техніки ХХІ ст. Зазначається, що спроби використання потенціалу феномену медіамистецтва як засобу масової комунікації в політичних цілях носять ситуативний характер і пояс-

нуються швидше рекурсивним характером взаємозумовленості мистецтва і політики. Політичні інститути наразі не розглядають віртуальну реальність комп'ютерної гри як ефективний засіб політичного контролю, а саму комп'ютерну гру як окремий засіб масової комунікації.

Ключові слова: засоби масової комунікації, ідеологема, пропаганда, архетипічні образи, медіамистецтво, дигітальне мистецтво, комп'ютерні ігри, політичний контроль, синтез мистецтв.

ИНТЕРАКТИВНОСТЬ АРХЕТИПИЧЕСКИХ ОБРАЗОВ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОЛИТИЗАЦИИ СОВРЕМЕННОГО ДИГИТАЛЬНОГО ИСКУССТВА

Аннотация. Анализируется феномен дигитального медиаискусства как средства массовой коммуникации. Определяется взаимозависимость средств художественного выражения и современных технологий хранения и передачи информации. Это позволяет рассматривать феномен медиаискусства как интегрированную часть системы средств массовой коммуникации, что значительно усиливает потенциал нарративного воздействия. Рассматриваются формы взаимодействия искусства и политики на примере переосмысления архетипов с помощью средств художественного выражения. Подчеркивается ключевая роль организации процесса самоидентификации для установления политического контроля и место средств массовой коммуникации в этом процессе. На примере компьютерных игр изучается процесс трансформации средств массовой коммуникации в самодостаточный объект искусства. Проводится классификация компьютерных игр в зависимости от инструментов нарративного воздействия. С помощью принципов теории кодирования определяется, что виртуальное пространство компьютерной игры посредством интерактивности игрового процесса, превращает любое сообщение пользователя, созданные в рамках обратной связи, в симулякры, т. е. обесмысливает их. Это позволяет рассматривать компьютерную игру, как изолированный канал коммуникации. Наличие изолированного информационного канала с односторонним виртуальным моделированием социальной действительности, прообразом которого являются современные компьютерные игры, позволяют возродить древние практики манипуляции архетипами, но с возможностями техники XXI века. Попытки использования потенциала такого средства массовой коммуникации, как компьютерная игра в политических целях носят ситуативный характер и объясняются скорее рекурсивным характером взаимообусловленности искусства и политики. Политические институты пока не рассматривают виртуальную реальность компьютерной игры как эффективное средство политического контроля, а саму компьютерную игру как отдельное средство массовой коммуникации и разновидность дигитального медиаискусства.

Ключевые слова: средства массовой коммуникации, идеологема, пропаганда, архетипические образы, медиаискусство, дигитальное искусство, компьютерные игры, политический контроль, синтез искусств.

Formulation of the problem. In the political process the art objects are always seen as instruments of the political control and are an effective means of managing the mass consciousness. The main task of using these tools depends on the formation of appropriate (for the political process) evaluation judgments in relation to the social reality on the part of the citizens. The key to achieving this goal is to create markers of the political identity by giving the political meanings of the widespread archetypal images.

Examples of the use in the political reality of the archetypes transformed through the means of artistic expression can be found in any kind of art: from the painting of ceramics, as the oldest variety of decorative and applied art, and ending with the role of architecture in the culture of totalitarianism [1].

However, since the 1970s, we have been observing the process of forming a fundamentally new phenomenon of “art in politics” or “politics in art”, which is caused by the transformation of the mass media (hereinafter – the media) into mass media communication (hereinafter – the MMC) and related to the development the computer networks [2]. Unlike the classic communications channels like television, radio, periodicals, New Media exploits a model of engaging the users in the very process of the communication (such as participatory journalism), which fundamentally changes their place and role in the political process.

Analysis of the recent research and publications. These issues have only recently begun to be widely discussed on the pages of the leading internatio-

nal periodicals. Among its active developers are N. Guernham (considering new media as a medium and space for the creative industries), J. Aiello (focusing on the visual communications in the contemporary media culture), L. Kandy and E. Edmonds (exploring the creative potential of the interactive communications), H. Pocheptsov (distinguishes the semiotic aspect in the functioning of the MMC), S. Jones and E. Volp (analyze the mechanisms of identification in the social networks), and others. Developing this theme, Z. Papacharissi in his work “Network Personality: Identity, Community and Culture in the Space of the Social Networks” [3] calls the phenomenon of self-identification a key problem for the effective functioning of the MMC.

However, due to the fact that the technical capabilities of the MMC, as a tool for exercising the political control, have become available only since the 1990s, this phenomenon is still poorly understood: no separate area of knowledge has been formed, all the studies are interdisciplinary, the terminological base is not yet clearly defined. In particular, little attention has been paid to the study of the computer games as a means of mass media communication and tools for influencing the political consciousness.

The purpose of the article. The purpose of this article is to identify the specifics of the computer games as a kind of contemporary art and to determine on this basis the mechanisms of the politicization of the digital space.

Outline of the main research material. Based on the essence of the problem and the given purpose, it is convenient to define the typological structure of

the MMC within the framework of the semiotics and informatics by the following criteria: 1) depending on the form of expression of the essential meaning of the message as a phenomenon on the level of consciousness chosen for perception; 2) by the method of encoding the form of the essence of the phenomenon of the message; 3) by the method of organizing the feedback cycles with the consumer information in accordance with the environment of communication and decoding of the original message. Let us consider each of these criteria separately.

1. In the context of the first criterion (dependence of the form of the essence of the phenomenon of the message on the level of consciousness selected for perception), it can be argued that, as a rule, the symbolic-semantic elements of the public consciousness are used to broadcast the archetypal essence of the message: ideologems – for the political; mythologemes – for the cultural consciousness, etc. (See Table 1).

It should be noted that this aspect of the problem is fairly well understood. Of particular interest, within the scope of this article, is the work of Giorgio Aiello, “Theoretical Achievements of the Critical Visual Analysis: Perception, Ideology, Mythology, and Social Semiotics” [4].

2. According to the second criterion (the method of encoding the form of the essence of the phenomenon of the

message), which closely matches the basic principles of the semiotics and coding theory, the art is a tool for solving a number of problems:

a) transforms, by the means of differentiation, complex semantic constructions into accessible artistic images;

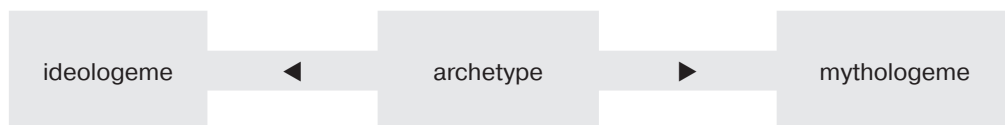
b) creates a single structure of the semantic codes that guarantee the uniqueness of the decoding of the artistic images by the recipient of the message;

c) provides encryption of the semantic codes to make it impossible to decode a message to a “stranger”, which, for example, is the basis of the various subcultures. (This “inverse” function of the art will not be considered in this article.).

This coding process can be seen from the example of the Hubert Lanzinger’s famous artwork “The Standard Bearer”, which became the aesthetic and ideological manifesto of the Nazi Germany. The archetypal image of the “messiah” is a leader with a flag indicating the direction or purpose shrouded in the armor of the European mythologeme of the “Teutonic Knight” and actualized, in the contemporary for the artist, in the national political discourse, through the mediation of the political person – Adolf Hitler. And the NSDAP flag, ruling in Germany since 1933 as a political symbol, serves as the identity marker for the recipient of the message. (See Fig. 1).

Table 1

Broadcast trajectories of the archetypal essence of the information message

**Fig. 1. Hubert Lansinger's
"The Standard Beare", 1935**

The encoding of the meanings is carried out by the means and techniques of the artistic expression, which are classified according to their belonging to certain types of arts: fine, spectacular, expressive. The synthesis of the arts allows you to extend the variability of the unambiguous meaning coding. The synthesis of the arts in this case should be understood as a means of compiling the means and techniques of the expression of the artistic image. (For example, literature, music, painting and graphics all give us theatrical art). Hence, the higher the degree of the interpenetration of the means of the artistic expression in the object of art, the greater the opportunities for influencing the formation of the evaluative judgments in relation to the social reality by the recipient of the message.

Thus, the pinnacle of the synthesis of the classical arts is circus, theater and silent cinema, which still belongs to the art of fine arts. The release of Charlie Chaplin's "The Great Dictator", the first fully-fledged soundtrack

to usher in a new era of the mass art, is indicative in this regard.

From the mid-20th century to the advent of the computer networks, the cinema was the dominant type of the art synthesis. The further development of the technical means of delivering messages has led to the emergence of new ways of syncretic unity of the means of the artistic expression, nowadays called the media art (New Media Art) or digital art.

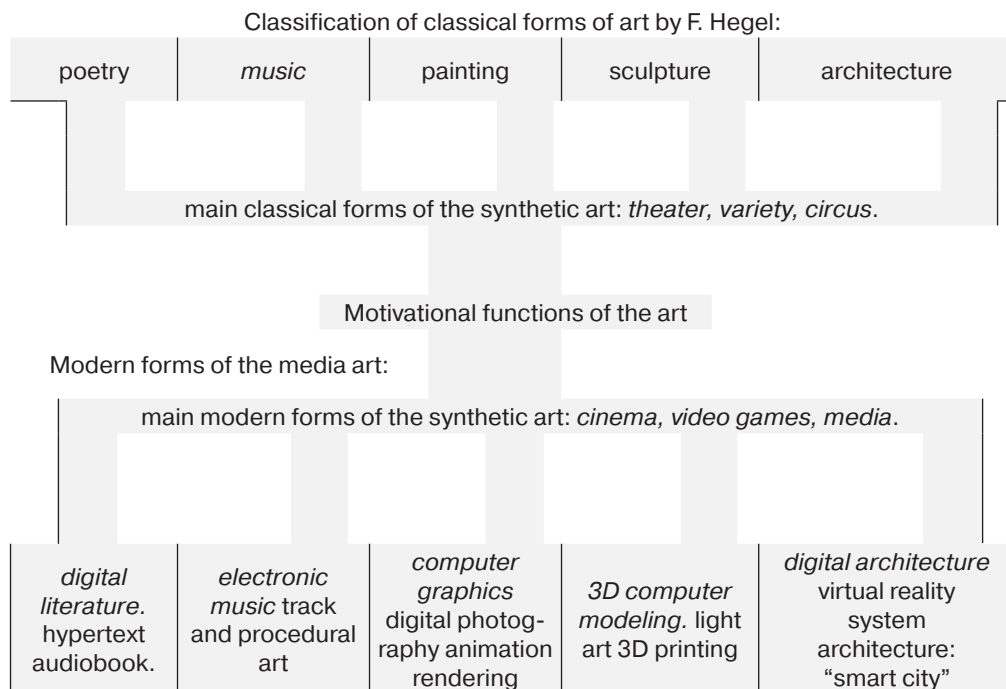
In the Table 2. the evolution of the classical forms of the art under the influence of the modern media technologies is presented.

The key influence of the process of the development of the means of communication for the effective exercise of the political control was formulated successfully by H. Pocheptsov: "Every time the arrival of new media is accompanied by the efforts of the state to "conquer" them, returning to the existing distribution of the power in the society and the state. Social media (primarily Twitter) is creating a new version of the mass media – the so-called public journalism. Among the founders of Facebook, in particular, is the CIA Venture Fund" [5].

3. According to the third criterion (a method of organizing the customer feedback cycles), the communication environment is formed and the original message is decoded.

A key feature of media art is the interactivity of the objects of the latter. This makes it possible to use the feedback cycles themselves as artistic means, sometimes turning them into independent objects of the mass culture (for example Instagram). The communication of the "author" of the

**The evolution of the classical forms of the art influenced
by the modern media technologies**

message and its recipient is understood in the context of the phenomenon of self-identification, which makes the art an integral part of the MMC.

For the arts as a whole, the problem of identification is solved in the categories of archetype that take appropriate forms depending on the function required. Thus, to influence the religious consciousness, the archetypes in the message structure take the form of a mythologemes. In this case, the feedback cycles are organized as mysteries, carnivals, the sacrament of the Eucharist and others.

In the political consciousness, the archetype is consumed as an ideologeme: leader, freedom, revolution and so on. Coronation, inauguration, elections, demonstrations are examples

of the organization of the feedback cycles in the political reality (See Fig. 2).

By analogy with the synthesis of the arts, the synthesis of the archetypes allows us to improve the perception of the essence of the phenomenon of a particular message.

The main tools of such synthesis, and hence the organization of self-identification, were, until the advent of radio and television, as the first means of media art exclusively, an administrative resource and a holiday [6]. In both cases the individual was regarded as homo ludens.

In this regard, the work of Roy Ascot “Interaction: Art, Research and Creative Practices” [7], in which the author examines in detail the process of deepening the integration of the art

Fig. 2. November 7, 1941, Kuibyshev. Demonstration after the parade

into the technical infrastructure that supports the consumption of the culture, is noteworthy. Based on his observations, we conclude that the technical means of demonstrating the objects of the art and consumption of the mass culture have come a long evolutionary path: from bonfires and amphitheatres to television and the Internet. This leads to compulsory publicity and total de-identity of the individual. The social networks related to telephone numbers, personal and banking information require the modern man to be homo ludens constantly, transforming the behaviour not only of his virtual personality, but also of the real one. This, in turn, leads to the fact that the modern society no longer makes a distinction between them (C. Jones, E. Volp [8]).

The phenomenon of escapism, an episodic flight into another reality with the overflowing information of the social reality, is also being carried out today through the digital means. The inoreality takes the form of virtual

reality. And its most complete digital form is a computer game (hereinafter referred to as CG). Paradoxically, this type of media art, as a channel of communication, has the greatest potential to influence the consumer of information, and at the same time, is the least used means of the political control. The analysis of the CG as a MMC suggests that the politicization of the archetypal images and the use of ideologemes in it is sporadic. In our view, this is explained by the recursive nature of the interdependence of the politics and art.

Let us consider the CG communication tools as a digital model of the semantic space.

Firstly, as a result of the synthesis of all the types of media art, the computer games allow the use of any artistic instruments of the narrative influence.

Secondly, the computer game distinguishes the saturation of the consumption process. The user spends from tens to tens of thousands of hours in the virtual space of the CG. This allows the CG to be regarded as an isolated MMC. The key role of isolation of the communication channels for the political control is shown, for example, by H. Pocheptsov [9].

Thirdly, the close connection with the social infrastructure (education, subculture, work) causes the relaying of a computer-generated political-ethical paradigm into the real world.

To analyze the ways of the narrative influence, let us consider the typology of the video games by the main genres. There are types of the CG, such as: adventure; action; strategy.

The Adventure CG is based on a story. Most successful projects in this genre are built around a finished li-

terary work that makes the gameplay interactive. A classic example is the *Witcher* series from the Polish studio CD Project, based on the A. Sapkovsky saga “The Witcher”. The game, following the writer’s books, exploits the archetypes in the form of mythologemes, but without taking into account the actual political reality. Thus, in contrast to the general policy of tolerance in the political space of the European Union, the user is promptly invited to associate himself with the mutually contradictory archetypes of the “mercenary” and the “hero”. Having learned from a biological mutation as a child, the protagonist is endowed with super-masculine qualities – not only corporeal but also behavioural, which is the basis for the concept of supremasism as the ideological foundation of the semi-sectarian organization to which the hero belongs. In the virtual space of this CG is the fantasy world, outlined by the aesthetics of the Middle Ages, is filled with scenes of domestic violence, mass executions, and destruction as a result of the political intrigues. And this world order should be taken as a given by the user. Perhaps the only ta-

boo opportunity to turn the world into the “worse side” that a player has taken away from is the killing of children (although in the late 1990s such functionality could be observed in a number of computer games (see Fig. 3).

The user, deprived of the opportunity to adapt the character behaviour of his “avatar” to the modern categories of the ethics, remains to conclude: the main “monster” – this is not a monster of the Slavic mythology, which constantly have to fight in the virtual space, but the man, the player.

In the *Mass Effect* series of BioWare Studio games the actual ethics are not ignored, but rather used to actualize the literary archetypes. The personification of the protagonist is related solely to the behavioural aspects, and the archetypes of “the hero”, “the chosen”, “the warrior” stated in the plot are purely formal. The main focus of the story is the image of the antagonist as an ancient, depersonalized evil, archetyped as “precursor”, “titanium”. The integration of the user in the designated narrative is achieved by the immersion in a rich gameplay. Therefore, the key archetypes are abstract

Fig. 3. “Kill Counter” category and description of character “Features” in the *Fallout 2* computer game (developed by Black Isle Studio)

symbols. For example, the “dome” is represented by the “Normandy” spacecraft, which is a haven for the player and his team. The latter should be seen as a “family”, where the establishment of the romantic relationships, imitation of the active social interaction between the crew members is a significant part of the gameplay and influences the development of the story. The plot is built around a confrontation between the collective “David” and the cosmogonic “Goliath” that cannot be defeated without the help of the procedurally generated comrades. The gameplay details of the space travel between the star systems form an important part of the gameplay that exploits the “road-to-home” archetype. “The Last Battle” takes place on the ruins of a “lost paradise” — on Earth, the cradle of the human civilization. These archetypes are actualized through the contemporary social and ethical issues such as gender identification, racism, confrontation of the science and religion, forced migration, human rights, the threat of the artificial intelligence, and more.

Using a different typological structure of the archetypes, the adventure

computer games are interactive animated literature that can hold a user’s attention to a broadcast narrative for hundreds of hours.

Another kind of CG is the *action*. The action is a CG genre with a distinctly entertaining function. Endowed with a limited plot, requiring active participation in a rich gameplay, the games of this genre are interactive cinema that appeals to the aesthetic level of the consciousness of the user. The problem of identification of the player is solved without complicated work with the archetypes, but at the expense of interactivity of the secondary references to their forms. Thus, Activision’s Call of Duty series puts us in the ready-made paradigms of World War II, where we grapple with the established perceptions of the Japanese, German, assuming the role of “typical” American or Soviet homeland defenders (See Figure 4).

In another part of Call of Duty: Black Ops dedicated to the Cold War the player is offered to eliminate Fidel Castro during a landing in the Bay of Pigs, try to disrupt North Vietnam’s “TET Offensive” and participate in

Fig. 4. Call of Duty: World at War. The Vendetta storyline in detail mimics the aesthetics of the Jean-Jacques Anno’s movie “The Enemy at the Gate”

a Space Race by blowing up a Union rocket-2 at the Baikonur launch pad. The aesthetic merits of the CG in this series make the users return to the same storylines and characters over and over again.

Created by the fans of Half-life (developer and publisher of Valve) in 1999, the modification of the cult game has not lost popularity in 20 years. Counter-Strike has evolved into a sub-culture of eSports, and Valve has become the world leader in the cyber-entertainment industry with its digital gaming service Steam and billion-dollar eSports (The International CG Dota 2 Tournament).

Strategies: CG genre with the greatest relative freedom of the action of the player. It is in the space of the programs in this genre that the neural network (Dota 2) is trained [10]. Technically, the computer programs of this genre were the first, representing a system of mathematical puzzles – “game mechanics”. The user, in such a game, takes the place of a “demiurge” or “spirit of the history”, the power of which is limited only by the laws of the procedural generation of the virtual world. The main means of ensuring the gameplay of this type of the CG is the most interactive display of the conditions of the mathematical problems, the course of their solution and the result of the operations. This is achieved through animation, visualization, widespread implementation of the hypertext in the interface. All this eventually led to the design of interfaces in a separate field of art.

The plot of the game is to describe the archetypal conflict. As a rule, these are eternal literary subjects: “the death

of the gods” (Tiberium Sun), “the end of the history” (Total War: Warhammer, StarCraft), “coming back home” (Homeworld). Some computer games offer the user the ability to rewrite the history where the plot defines only the historical entourage of the gameplay (Europa Universalis, Civilization). The process of the self-identification consists of choosing the side of the conflict, and then the player himself becomes the author of a fascinating story.

The competition in solving math puzzles in a single-player (human-computer) game is usually a pre-race training session with the other users. It is in multiplayer mode that the game gives the deepest possible degree of immersion in the virtual environment of the game program of this genre, turning each match into a “battle of the titans”.

Let us consider the self-identification methods for the computer games, depending on the genre:

The competitive character of the gameplay is a key factor in the process of identification of the user in the virtual space, and narration algorithms have the greatest influence. The latter are a message sequence related to the results of the user operations within the game mechanics, expressed in a form that corresponds to the visualization of the aesthetic paradigm of the CG. Combining all the above methods of organizing the user self-identification allows to maximize the impact on the player’s consciousness.

The first attempts to unlock the potential of the competitive self-identification were the publication of the updated “ladder tables of the players” where the users competed with each other in absentia. Today, this mecha-

Mechanisms of organizing the process of the self-identification in a computer game, depending on the genre

adventure	action	strategy
story algorithm: animation and visualization of the narrative influence	organization of the aesthetic perception: integration into the gameplay of the seman- tic code of the mass culture accessible to deciphering	competitive nature of the gameplay, that assumes that there are parties to the conflict whose choice triggers the pro- cess of the self-identification

nism has become the cornerstone of the video game industry, where it has taken the form of a multiplayer online game.

This article will not address the problem of expanding the target audience of the game by increasing the number of the game mechanics, which is the primary concern of the developers from a marketing point of view. In spite of this, the given data is sufficient to establish the dependence: the more variations of the self-identification, the more hours a person spends in the game, and the higher the replayability of the latter.

The concept of the “perfect game” technically implements the phenomenon of the self-identification as follows: a) competitive moment – obliges the game to be multiplayer, all the player information is stored on the server of the game developer / publisher and fully controlled by the latter; b) problems of the aesthetic perception – require the contemporary CG elements of at least augmented reality; c) storytelling algorithm – must be integrated into the competitive element, so that everyone has the opportunity to interfere with the “history” of the other players (from PvP to the open world of Death-Standing).

Another important characteristic of the CG as a mass media communication is the saturation of the consumption process. The longest adventure computer games may require up to 40 hours of the game time to study the story. What is more, you can find Steam accounts running thousands of hours in a single game.

However, in our opinion, it is precisely the third specific trait of the CG as a MMC that includes it in the arsenal of the political influence. The close connection with the social infrastructure allows us to relay the existing political and ethical paradigm into the real world.

At the forefront of the social aspect of the CG phenomenon are phenomena such as targeted advertising, various social networking services, marginal public organizations and political movements [11]. In general, the novelty of this type of art explains the lack of sectoral legal regulation of this media industry. The consequence is the possibility of the existence in the virtual world of the CG archetypal, non-codified elements of morality, as for the developers and publishers of the CG self-censorship, embedded in the recursive nature of the art, plays a decisive

role in the choice of the storytelling algorithm.

In this regard, it is important to note that the CG, as a MMC, is an isolated channel of communication. That is, the message received by the user may be retransmitted beyond the game reality (screenshots, streams, tournaments), but the virtual reality management functionality available to the user has clear limitations in the gameplay procedures aimed at receiving messages by the user himself. Therefore, while in the virtual world, the user can only receive messages, rebroadcast, but not synthesize their own. That is, the user receives the message, decodes it, but his response-message is a simulator.

We believe that such a structure of communication is an ideal channel for propaganda and, accordingly, an effective tool for the political control that allows the users to be socially perceived in isolation.

It is difficult to overestimate the importance of the emergence of such a technical infrastructure in the policy information space. This becomes especially apparent when comparing the CG to the other next generation media. So, today, the space of the social networks is not an isolated channel of communication, even considering the determining influence of the network filters on the content of the displayed information. This toolkit allows the political entities to track and then analyze the nature of the online user activity. The ultimate goal is to determine the nature of the message, which will be deliberately uniquely decoded and endorsed by the latter, as could be seen in the run-up to the US (2016) and Ukraine (2019) election campaigns.

The presence of an isolated information channel with one-sided virtual modeling of the social reality, the prototype of which is the modern video games, allow to revive the ancient practices of manipulation of the archetypes, but with the capabilities of the 21st century.

Conclusions and prospects for further research. The analysis of the evolution of the modern political control means, from the standpoint of the possibility of using artistic images of the digital media art to encode essential values and their unambiguous decoding, will allow us to confirm the following.

In its means of the artistic expression, the media art is inseparable from the modern technical means of transmitting the information and becomes an integrated part of the mass media communication, which greatly enhances the potential of its narrative influence.

This leads to situations where the mass media communications become independent objects of art. The computer game, the most ambitious variant of implementation of this principle, is at the same time both a branch of art and a means of mass media communication.

As a result of the synthesis of the arts, the computer games have all the available means of the narrative influence that accumulate in the properties of replayability. From here, the user spends thousands of hours in the virtual reality, which is organized by just one digital art object.

Unlike mass media communication such as the social networks, the computer gaming is an isolated channel of

communication that gives the undeniable benefits of using its space as a propaganda tool.

Attempts to harness the potential of this mass media communication for political purposes are situational in nature and are explained more by the recursive nature of the interdependence of the art and politics. The political institutions have not yet considered the virtual reality of the computer game as an effective means of the political control, and the computer game itself as a separate mass media communication.

REFERENCES

1. Ivanov, S. (2001). *Arkhitektura v kulturotvorchestvetotalitarizma. Filosofsko-esteticheskiy analiz* [Architecture in the cultural creation of totalitarianism. Philosophical and aesthetic analysis]. Kiev: Stilos [in Russian].
2. Garnham, N. (2005). From cultural to creative industries. *International Journal of Cultural Policy*, 11(1), 15-29 [in English].
3. Papacharissi, Z. (2010). A networked self: Identity, community, and culture on social network sites. New York: Routledge [in English].
4. Aiello, G. (2006). Theoretical Advances in Critical Visual Analysis: Perception, Ideology, Mythologies, and Social Semiotics. *Journal of Visual Literacy*, 26(2), 89-102 [in English].
5. Pocheptsov, H. (December 23, 2012). *Informatsiino-komunikatyvni protsesy v suchasnykh suspilstvakh* [Information and communication processes in modern societies]. ms.detector.media. Retrieved from https://ms.detector.media/ethics/manipulation/informatsiynokomunikativni_protsesi_v_suchasnykh_suspilstvakh/ [in Ukrainian].
6. Huizinga, J. (2014). *Homo Ludens: A Study of the Play-Element in Culture*. Mansfield Centre, CT: Martino Publishing [in English].
7. Ascott, R. (2010). *Interacting: art, research and the creative practitioner*. UK: Libri Publications Ltd, Faringdon [in English].
8. Jones, C., Volpe, E. H. (2010). Organizational identification: Extending our understanding of social identities through social networks. *Journal of Organizational Behavior*, 32(3), 413-434 [in English].
9. Pocheptsov, G. G. (2015). *Narrativnyy instrumentariyvozdeystviya* [Narrative toolkit of influence]. *Verkhnevolzhskiy filologicheskii vestnik – Upper Volga Philological Bulletin*, 3, 69-75 [in Russian].
10. How to Train Your OpenAI Five. (April 15, 2019). openai.com. Retrieved from <https://openai.com/blog/how-to-train-your-openai-five/> [in English].
11. Victor, D. (October 9, 2019). *Blizzard Sets Off Backlash for Penalizing Hearthstone Gamer in Hong Kong*. www.nytimes.com. Retrieved from <https://www.nytimes.com/2019/10/09/world/asia/blizzard-hearthstone-hong-kong.html> [in English].
12. Hegel, G. (1938). *Lektsii po estetike* [Lectures on Aesthetics]. (Vols. XII). Moscow: Sotsekgiz [in Russian].
13. Candy, L., Edmonds, E. A. (2011). *Interacting: Art, Research and the Creative Practitioner*. UK: Libri Publications Ltd, Faringdon [in English].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Иванов С. Архитектура в культуротворчестве тоталитаризма. Фило-софско-эстетический анализ. Киев: Стилос, 2001. 167 с.

2. Garnham N. From cultural to creative industries. *International Journal of Cultural Policy*. 2005. Vol. 11. № 1. P. 15–29.
3. Papacharissi Z. A networked self: Identity, community, and culture on social network sites. NY: Routledge, 2010. 336 p.
4. Aiello G. Theoretical Advances in Critical Visual Analysis: Perception, Ideology, Mythologies, and Social Semiotics. *Journal of Visual Literacy*. 2006. № 26(2). P. 89–102.
5. Почепцов Г. Інформаційно-комунікативні процеси в сучасних суспільствах. Детектор медіа. 2012.23.12. URL: https://ms.detector.media/ethics/manipulation/informatsiynokomunikativni_protsezi_v_suchasnikh_suspilstvakh/.
6. Huizinga Johan. *Homo Ludens: A Study of the Play-Element in Culture*. Mansfield Centre, CT: Martino Publishing, 2014. 234 p.
7. Ascott Roy. *Interacting: art, research and the creative practitioner*. UK: Libri Publications Ltd, Faringdon, 2010. 360 p.
8. Jones C., Volpe. E. H. Organizational identification: Extending our understanding of social identities through social networks. *Journal of Organizational Behavior*. 2010. № 32(3). P. 413–434.
9. Почепцов Г. Г. Нарративный инструментарий воздействия. *Верхневолжский филологический вестник*. 2015. № 3. С. 69–75.
10. OpenAI. How to Train Your OpenAI Five 2019.15.04. URL: <https://openai.com/blog/how-to-train-your-openai-five/>.
11. Tiffany M. Blizzard Sets Off Backlash for Penalizing Hearthstone Gamer in Hong Kong. *The New York Times*. 2019.09.10. URL: <https://www.nytimes.com/2019/10/09/world/asia/blizzard-hearthstone-hong-kong.html>.
12. Гегель Г. Лекции по эстетике: Соч. Т. XII. М.: Соцэкгиз, 1938 г. 494 с.
13. Candy L., Edmonds E.A. *Interacting: Art, Research and the Creative Practitioner*. UK, Faringdon: Libri Publications Ltd, 2011. 360 p.